

دانشور

پژوهشی

بررسی نقش سیستم‌های مغزی رفتاری و سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده در کمال‌گرایی دانشجویان

نویسندگان: فرشته پورمحسنی کلوری*^۱ و مریم طهرانی‌زاده^۱

۱. استادیار روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، ایران

E-mail: fpmohseni@yahoo.com

* نویسنده مسئول: فرشته پورمحسنی کلوری

چکیده

مقدمه و هدف: پژوهش‌ها نشان می‌دهند سبک‌های خاص فرزندپروری به‌عنوان عوامل خطر ساز در تحول اشکال ناسازگارانه کمال‌گرایی در دانشجویان می‌باشند و ازسوی دیگر، کمال‌گرایی تحت‌تأثیر سیس‌تم انگیزشی زیستی شخصیت قرار دارد. بدین‌منظور، پژوهش حاضر به بررسی نقش سبک‌های فرزندپروری و سیستم‌های مغزی رفتاری در بروز کمال‌گرایی در دانشجویان پرداخته است.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر، مطالعه‌ی علی‌مقایسه‌ای است و جامعه‌ی پژوهش، کلیه دانشجویان دانشگاه پیام نور بودند که تعداد ۱۸۰ نفر به روش تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌ی سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده، مقیاس بازداری/ روی‌آوری و مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام و تحلیل واریانس چندمتغیری تحلیل شدند.

نتایج: تحلیل داده‌ها نشان داد کمال‌گرایی خویشتن‌مدار در فرزندان والدین مقتدر، نسبت به والدین مستبد و کمال‌گرایی جامعه‌مدار و دگرمدار در فرزندان والدین مستبد درمقایسه با فرزندان والدین مقتدر به‌طور معناداری بیشتر است. همچنین سیستم فعال‌ساز رفتاری (BAS) توانست کمال‌گرایی خویشتن‌مدار و سیستم بازداری رفتاری (BIS) در گام نخست و BAS در گام بعدی، توانستند کمال‌گرایی جامعه‌مدار را پیش‌بینی نمایند.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها بر اهمیت مطالعه‌ی الگوهای نظری گسترده در مطالعه‌ی نقش عوامل شخصیتی و خانوادگی در بروز کمال‌گرایی تأکید می‌نماید. یافته‌های مطالعه‌ی حاضر می‌تواند برای توسعه‌ی راهبردهای پیشگیرانه و درمانی برای افرادی که در معرض خطر تحول کمال‌گرایی ناسازگارانه قرار دارند، به‌کار رود.

واژگان کلیدی: سیستم بازداری رفتاری، سیستم روی‌آوری رفتاری، فرزندپروری ادراک‌شده و کمال‌گرایی

دوماهنامه علمی-پژوهشی

دانشگاه شاهد

سال بیست‌وسوم - شماره ۱۱۹

آبان ۱۳۹۴

دریافت: ۱۳۹۴/۰۶/۱۷

آخرین اصلاح‌ها: ۱۳۹۴/۰۷/۲۵

پذیرش: ۱۳۹۴/۰۸/۰۴

مقدمه

کمال‌گرایی یک خصیصه شخصیتی و گرایش فرد به بی‌نقص‌بودن می‌باشد. افراد کمال‌گرا، استانداردها و معیارهای سخت‌گیرانه‌ای را برای رفتارهای خود قرار داده و نگران هستند که مبدا اشتباه کنند یا شکست بخورند (۱).

فلت^۱ و هویت^۲ (۱) برای کمال‌گرایی ابعاد فردی و بین‌فردی در نظر گرفته و سه شکل آن را متمایز ساخته‌اند: کمال‌گرایی خویشتن‌مدار که بُعد درون‌فردی کمال‌گرایی است؛ کمال‌گرایی دیگرمدار^۳ و کمال‌گرایی جامعه‌مدار^۴ که دو بُعد میان‌فردی آن می‌باشند. افراد با کمال‌گرایی خویشتن‌مدار معیارهای شخصی بسیار بالایی برای خود تعیین کرده و سعی می‌کنند به‌خاطر انگیزه‌های درونی به این معیارها دست یابند. در کمال‌گرایی جامعه‌مدار، فرد بر این باور است که دیگران مجموعه‌ای از انتظارات اغراق‌آمیز و غیرواقعی را بر وی تحمیل می‌کنند که هرچند برآوردن آن‌ها دشوار است، ولی برای کسب تأیید و پذیرش دیگران، باید به این معیارها دست یابد. کمال‌گرایی دیگرمدار نیز شامل نگرش‌ها و انتظارات غیرمنطقی و نامعقول فرد جهت کامل‌بودن دیگران و یا اشخاصی است که برای فرد مهم هستند. این بُعد کمال‌گرایی، با بی‌اعتمادی و احساس دشمنی نسبت به دیگران همراه است و ممکن است به روابط بین‌فردی دشوار منجر گردد.

با استفاده از الگوهای نظری مختلف، می‌توان شکل‌گیری و تحول کمال‌گرایی را بررسی نمود. مبتنی بر این الگوها، دوره کودکی و نوجوانی از دوره‌های مهم تحول کمال‌گرایی بوده و والدین نقش بسزایی در شکل‌گیری آن دارند (۲). یکی از الگوهای نظری در این حوزه بر تئوری یادگیری اجتماعی بندورا (۳) استوار است. براساس این الگو، کودکان و نوجوانان به‌طور مداوم با باورها و رفتارهای کمال‌گرایانه والدین‌شان

مواجه می‌گردند و با مشاهده و تقلید از کمال‌گرایی آنان، کمال‌گرایی را در خود پرورش می‌دهند یا اینکه با آرمانی‌سازی والدین خود، سعی دارند مثل آنان کامل و بی‌نقص باشند. افزون‌براین، سبک‌های خاص فرزندپروری (مثل سبک سخت‌گیرانه و کنترل‌گرانه) به‌عنوان عوامل خطر ساز در تحول اشکال ناسازگارانه کمال‌گرایی در کودکان و نوجوانان می‌باشد (۲).

سبک‌های فرزندپروری، الگوهای استاندارد تربیت فرزند هستند که با آداب و پاسخ‌های معین والدین نسبت به رفتارهای فرزندان مشخص می‌شود (۴) و به اجتماعی‌شدن آنان منجر می‌گردد (۵). بامریند (۶) شیوه‌های فرزندپروری را به سه دسته سبک‌های مقتدرانه^۵، مستبدانه^۶ و سهل‌گیرانه^۷ تقسیم نمود. در هر دو سبک مقتدرانه و مستبدانه، والدین سخت‌گیر هستند؛ اما تنها در سبک مقتدرانه، والدین استقلال را به شیوه‌ای منطقی و انعطاف‌پذیر با فرزندان‌شان تمرین می‌کنند، ارتباط و مباحثه را در آنان تشویق کرده و تصمیم‌گیری‌های فرزندان‌شان را برای آنان تبیین می‌نمایند. والدین سهل‌گیر همانند والدین مقتدر، محیطی سرشار از پذیرش، گفت‌وگو و ارتباط عاطفی را برای فرزندان فراهم می‌کنند، اما وقتی فرزندان‌شان از اجرای امور سرباز می‌زنند، با اصول و قوانین انضباطی آنان را وادار به انجام امور نمی‌نمایند (۷).

کمال‌گرایی ناسازگارانه، حاصل شیوه‌های فرزندپروری خانواده‌هایی است که به فرزندان خود استقلال عمل نمی‌دهند و کنترل بیشتری بر اعمال آنان دارند و مانع از تصمیم‌گیری و ابراز وجود فرزندان‌شان می‌گردند (۸، ۹). در چنین خانواده‌هایی، کسب تأیید والدین منوط به برآورده‌ساختن انتظارات بسیار بالای آنان می‌باشد. وقتی فرزند نمی‌تواند انتظارات سخت‌گیرانه والدین را برآورده سازد، دچار احساس گناه می‌شود. گاهی نیز کودکان ممکن است خود را با معیارهای

⁵- Authoritative

⁶- Authoritarian

⁷- Indulgent

¹- Flett

²- Hewitt

³- Other-oriented perfectionism.

⁴- Socially prescribed perfectionism.

هستند که رفتارهای مبتنی بر هدف را تعدیل می‌نمایند. اگرچه هر دوی این سیستم‌ها برای ادامه حیات ضروری می‌باشند، اما اگر دچار کم‌کاری یا پرکاری گردند، منجر به بروز آسیب‌های روان‌شناختی می‌گردند.

در زمینه ارتباط میان کمال‌گرایی و سیستم‌های مغزی رفتاری، باید گفت در یک تقسیم‌بندی کلی، کمال‌گرایی دارای دو بُعد می‌باشد: یک بُعد که با معیارها یا اهداف شخصی مشخص می‌گردد و بُعد دوم، نگرانی‌هایی هستند که مربوط به خودارزیابی می‌باشند. مطالعه نشان می‌دهد سیستم BAS با معیارهای شخصی و اهداف کمال‌گرایانه و BIS با بُعد خودارزیابی مرتبط می‌باشد.

افزایش فعالیت BAS، افزایش فعالیت جهت کسب پاداش و حفظ برانگیختگی به دنبال دستیابی به پاداش را به دنبال دارد و انتظار می‌رود بُعد معیارهای شخصی کمال‌گرایانه که با تلاش، برنامه‌ریزی و سازماندهی همراه است، با فعالیت سیستم BAS مربوط باشد؛ زیرا آمادگی عصب‌روان‌شناختی که توسط BAS فراهم می‌شود، گرایش‌های رفتاری را به دنبال خواهد داشت که در بُعد معیارهای شخصی کمال‌گرایانه مشهود است (۱۴).

حساسیت نسبت به پیامدهای منفی یا بالقوه منفی با فعالیت BIS مشخص می‌شود. فعالیت این سیستم با اضطراب، بی‌قراری، اجتناب و نگرانی در مواجهه با رویدادهای بالقوه ناراحت‌کننده همراه است. بنابراین انتظار می‌رود فعالیت بالای BIS منجر به نگرانی و نشخوار فکری درباره اشتباهات گذشته و آینده شده و با ترس از شکست، در برآورده ساختن انتظارات دیگران همراه باشد؛ رفتارهایی که در بُعد خودارزیابی کمال‌گرایانه مشهود است (۱۴).

در زمینه ارتباط میان سبک‌های فرزندپروری و سیستم‌های مغزی رفتاری با کمال‌گرایی فرزندان می‌توان چنین فرض کرد که والدینی که BIS فعالی دارند، از فرزندان‌شان بیشتر حمایت کرده و آنان را بیشتر کنترل می‌کنند. آنان از کاوش فرزندان‌شان در محیط و

غیرواقعی والدین منطبق سازند؛ اما نگرانی مفرطی را تجربه خواهند کرد. والدین کنترل‌کننده، تحول نیازهای روان‌شناختی اساسی همچون خودپیروی و خودکارآمدی را در فرزندان تضعیف می‌نمایند. افرادی که کمال‌گرایی ناسازگارانه دارند، ممکن است معیارهای غیرمنطقی افراطی والدین را درون‌سازی نموده، اما این معیارها را با شرایط زندگی و ویژگی‌های شخصیتی خود منطبق نمی‌سازند و بدین ترتیب انگیزش خودپیروی و استقلال آنان کاهش می‌یابد (۱۰). سوئنس و همکارانش (۱۱) دریافتند که کنترل روان‌شناختی با کمال‌گرایی ناسازگارانه به گونه مثبت و گرمی / پاسخگو بودن با کمال‌گرایی ناسازگارانه به گونه منفی همبسته می‌باشد و نظارت رفتاری با کمال‌گرایی ناسازگارانه ارتباط ندارد.

از سوی دیگر، بررسی‌ها نشان داده است که کمال‌گرایی، ساختاری مبتنی بر موفقیت و پیشرفت است و به‌طور نیرومندی تحت تأثیر حساسیت به پاداش و تنبیه قرار دارد و بنابراین سیستم‌های انگیزشی ممکن است تفاوت‌های فردی را در کمال‌گرایی تبیین نمایند (۱۲). سیستم حساسیت نسبت به تقویت، ساختار زیستی شخصیت است که در سطح عصب فیزیولوژیکی فرد را جهت پاسخ به محرک‌های مثبت یا منفی آماده می‌سازد و نظریه حساسیت به تقویت (RST)^۱ گری (۱۳) یکی از رویکردهای زیستی به شخصیت است. مبتنی بر این نظریه، انسان دارای سه سیستم انگیزشی است که شناخت، رفتار و عواطف وی را تنظیم و کنترل می‌کند: سیستم فعال‌ساز رفتاری^۲ یا سیستم روی‌آوری (BAS) که رفتارهای گرایشی یا روی‌آوری را در پاسخ به نشانه‌های پاداش تنظیم می‌کند؛ سیستم بازداری رفتاری^۳ (BIS) که در مواجهه با شکست یا تنبیه به ارزیابی خطر پرداخته و رفتارهای اجتنابی را به‌راه می‌اندازد و سیستم جنگ‌وگریز^۴ (FFS) که در مواجهه با نشانه‌های ترس، پاسخ ترس را فعال می‌سازد. BAS و BIS سیستم‌هایی

^۱ Reinforcement sensitivity Theory

^۲ Behavioral Activation System

^۳ Behavioral Inhibition System

^۴ Fight-flight system

فرزندپروری بر کمال‌گرایی دانشجویان مورد مطالعه قرار گرفته است. جامعه آماری پژوهش حاضر، تمامی دانشجویان دانشگاه پیام نور اردبیل در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۳ بودند که از آنان تعداد ۱۸۰ نفر به روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. بدین منظور، ابتدا دانشگاه پیام نور به ۳ دانشکده، هر دانشکده، یک خوشه تقسیم و دو دانشکده علوم انسانی و علوم پایه به‌طور تصادفی انتخاب شدند و از هر یک از دو دانشکده منتخب، سه گروه آموزشی به‌طور تصادفی برگزیده شدند: گروه‌های آموزشی علوم تربیتی، روان‌شناسی و مدیریت از دانشکده علوم انسانی و گروه‌های زیست‌شناسی، فیزیک و شیمی از دانشکده علوم پایه. در نهایت از هر گروه آموزشی منتخب، سه کلاس به شیوه تصادفی انتخاب شد و پس از تشریح اهداف پژوهش و جلب مشارکت آزمودنی‌ها، تعداد ۱۸۰ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند. در بین افراد شرکت‌کننده در مطالعه، پرسش‌نامه‌ها توزیع شد که پس از حذف پرسش‌نامه‌های ناقص، ۱۵۰ پرسش‌نامه تکمیل شده و جمع‌آوری گردید.

به‌منظور گردآوری داده‌های پژوهش از ابزارهای زیر استفاده گردید:

۱. پرسش‌نامه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده (PSQ)

این پرسش‌نامه مبتنی بر پژوهش‌های شیفر و توسط نقاشان (۱۶) جهت سنجش سبک‌های فرزندپروری والدین طراحی شده است. این پرسش‌نامه دارای ۷۷ ماده می‌باشد و ابعاد مختلف کنترل-آزادی و محبت-طرد را در سبک‌های والدگری می‌سنجد. ماده‌های پرسش‌نامه روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از ۱ (برای همیشه) تا ۵ (برای هیچ‌وقت) نمره‌گذاری می‌شوند. حداکثر نمره هر آزمودنی ۲۱۰ می‌باشد. در بُعد کنترل-آزادی، افرادی که نمره آنان بالاتر از میانگین است، افرادی هستند که سبک فرزندپروری با کنترل بالایی را ادراک کرده‌اند. در بُعد محبت-طرد نیز، نمره بالا نشان‌دهنده محبت زیاد می‌باشد. برای تعیین چهار

جست‌وجوی محرک‌های جدید پیشگیری نموده و در نتیجه، فرزندانشان به مهارت‌های مقابله جهت مدیریت چالش‌های محیطی دست نمی‌یابند. چنین کودکی به این باور می‌رسد که کاوش در محیط و تسلط بر آن، فراتر از ظرفیت مقابله‌وی می‌باشد و بدین ترتیب، در مواجهه با رویدادهای محیطی از راهبردهای اجتناب، کناره‌گیری و وابستگی به مراقب استفاده می‌کند و به بیان دیگر، سیستم BIS وی فعال خواهد شد.

از سوی دیگر، والدین بیش‌حمایت‌کننده الگویی از پاسخ‌های اضطرابی را به‌کار می‌بندد که به کودک می‌آموزد که مشکلات تهدیدکننده و غیرقابل حل هستند (۱۵). در چنین شرایطی کودک نیز در آینده همین الگوی پاسخ همراه با نگرانی را در مواجهه با رویدادهای استرس‌زای محیطی به‌کار می‌بندد و بدین ترتیب والدین بیش‌حمایت‌کننده، فرزندانی را می‌پروراند که خودارزیابی کمال‌گرایانه در آنان مشهود است. باتوجه‌به پژوهش‌های انجام‌شده، انتظار می‌رود والدین مستبد فرزندانی پرورش دهند که دارای BIS فعال‌تری بوده و بیشتر دچار کمال‌گرایی ناسازگارانه (دگرمدار و جامعه‌مدار) گردند. از سوی دیگر، بررسی پژوهش‌های انجام‌شده نیز نشان می‌دهد که نقش سایر سبک‌های فرزندپروری و سیستم‌های مغزی رفتاری در شکل‌گیری کمال‌گرایی روشن نمی‌باشد.

شناخت عوامل و ویژگی‌هایی که افراد را در معرض شکل‌گیری و تحول کمال‌گرایی سازگارانه و ناسازگارانه قرار می‌دهد، نقش مهمی در پیشگیری از بروز بیماری‌های روانی یا افزایش سلامت روانی خواهد داشت و در این میان، نقش ویژگی‌های زیستی شخصیت در شکل‌گیری کمال‌گرایی چندان مورد مطالعه قرار نگرفته است. در این راستا، پژوهش حاضر درصدد است نقش ویژگی‌های زیستی شخصیت و شیوه‌های فرزندپروری را در کمال‌گرایی دانشجویان بررسی نماید.

روش

پژوهش حاضر یک پژوهش علی‌مقایسه‌ای است که در آن، نقش سیستم‌های مغزی رفتاری و سبک‌های

گزارش کرده‌اند. همچنین در مطالعه عطری فرد (۲۱) ثبات درونی خرده‌مقیاس BIS و خرده‌مقیاس‌های پاسخ‌دهی به پاداش، کشاننده و جست‌وجوی سرگرمی به ترتیب ۰/۴۷، ۰/۷۳، ۰/۶۰ و به‌دست آمده است. در این پژوهش جمع نمرات سه خرده‌مقیاس برای BAS در تجزیه و تحلیل وارد شده است.

۳. مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت

مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت^۱، یک پرسش‌نامه خودسنجی شامل ۴۵ گزاره است که بر روی یک مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق درجه‌بندی می‌شود. خرده‌مقیاس‌های آن عبارت‌اند از: کمال‌گرایی خویش‌مدار، کمال‌گرایی دیگرمدار و کمال‌گرایی جامعه‌مدار. نمره خرده‌مقیاس‌های این آزمون با جمع‌بستن ۱۵ ماده مربوطه هر بُعد کمال‌گرایی به‌دست می‌آید. برای هر خرده‌مقیاس دامنه نمرات بین ۱۵ تا ۱۰۵ است و نمره کمال‌گرایی کل محاسبه نمی‌شود. هرچه نمره کل در هر یک از خرده‌مقیاس‌ها بیشتر باشد، کمال‌گرایی در آن خرده‌مقیاس بیشتر است. به گزارش هویت و فلت (۲۲)، تمام خرده‌مقیاس‌های آزمون دارای روایی و اعتبار مناسبی بوده و ضریب همسانی درونی آن‌ها در یک گروه بهنجار برای خرده‌مقیاس کمال‌گرایی خویش‌مدار، دیگرمدار و جامعه‌مدار به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۷۸ و ۰/۸۳ است (۲۳).

یافته‌ها

نمونه پژوهش حاضر شامل ۱۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه پیام نور بودند. میانگین سنی دختران (۲۱/۵±۲/۳۰) و پسران (۲۱/۹۶±۳/۰۳) سال بود. همه دانشجویان، دانشجوی مقطع کارشناسی بودند. قابل‌ذکر است براساس پاسخ دانشجویان به پرسش‌نامه ادراک از سبک‌های فرزندپروری، ابتدا میانگین هر یک از ابعاد محبت-طرد و کنترل-آزادی به‌طور جداگانه محاسبه گردید. سپس افرادی که در این ابعاد، نمرات بالاتر و

سبک فرزندپروری، ابتدا میانگین هر یک از ابعاد محبت-طرد و آزادی-کنترل به‌طور جداگانه محاسبه شده و باتوجه به میانگین، چهار سبک فرزندپروری مقتدرانه (کنترل زیاد-محبت زیاد)، سهل‌گیرانه (کنترل کم-محبت زیاد)، مستبدانه (کنترل زیاد-محبت کم) و مسامحه‌کار (کنترل کم-محبت کم) به‌دست می‌آید. ضریب پایایی پرسش‌نامه توسط سازنده آن ۰/۸۷ گزارش شده است. همچنین در مطالعه صادقی (۱۷) ضریب پایایی این ابزار برای بُعد کنترل-آزادی، ۰/۷۸ و برای بُعد محبت-طرد، ۰/۹۴ و برای کل پرسش‌نامه، ۰/۸۸ به‌دست آمده است. در پژوهش دیگری، احمدی و همکاران (۱۸) پایایی این پرسش‌نامه را به‌وسیله آلفا کرونباخ محاسبه کرده‌اند که پایایی آن برای ابعاد کنترل-آزادی و محبت-طرد به ترتیب برابر با ۰/۷۴ و ۰/۹۵ به‌دست آمده است.

۲. مقیاس بازداری/روی‌آوری

مقیاس بازداری/روی‌آوری توسط کرور و وایت (۱۹) طراحی گردید. این مقیاس میزان فعالیت سیستم‌های مغزی-رفتاری را ارزیابی می‌کند و شامل ۲۰ ماده است که بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از نمره ۱ برای کاملاً مخالفم تا نمره ۵ برای کاملاً موافقم نمره‌گذاری می‌شود. این مقیاس دارای ۴ خرده‌مقیاس شامل ۳ خرده‌مقیاس BAS و یک خرده‌مقیاس BIS است. خرده‌مقیاس BIS با ۷ ماده حساسیت این سیستم را اندازه می‌گیرد و خرده‌مقیاس BAS شامل سه خرده‌مقیاس پاسخ‌دهی به پاداش (۵ ماده)، کشاننده (۴ ماده) و جست‌وجوی سرگرمی (۴ ماده) است و فعالیت این سیستم را اندازه می‌گیرد. خرده‌مقیاس پاسخ‌دهی به پاداش، میزان اهمیت پاداش در بروز عواطف مثبت را ارزیابی می‌کند. خرده‌مقیاس کشاننده تمایل فرد به جست‌وجوی فعالانه اهداف مطلوب و جست‌وجوی سرگرمی تمایل فرد به انجام فعالیت‌های بالقوه پاداش‌دهنده است. جانسون، کیم، گیوانلی و کاگل (۲۰) ثبات درونی خرده‌مقیاس BIS را ۰/۷۴ و ثبات درونی سه خرده‌مقیاس پاسخ‌دهی به پاداش، کشاننده و جست‌وجوی سرگرمی را به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۷۶ و ۰/۶۶

¹ - Multidimensional perfectionism scale

پایین‌تر از میانگین کسب کرده بودند، در ۴ گروه متغیرهای پژوهش در جدول ۱ آمده است. دسته‌بندی شدند که میانگین و انحراف استاندارد

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی در هر یک از سبک‌های فرزندپروری

خرده‌مقیاس	مقدارانه		سهل‌انگارانه		مستبدانه		مسامحه
	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد	
خویش‌نمدار	۶۱/۸۸	۳۰/۱۲	۵۵/۵۶	۳۳/۳۹	۳۸/۴۹	۲۸/۵۷	۳۰/۶۱
جامعه‌مدار	۵۲/۵۰	۲۴/۹۶	۴۴/۱۰	۲۷/۱۱	۴۲/۶۷	۲۷/۸۴	۲۳/۸۶
دگرمدار	۴۹/۱۵	۱۵/۳۱	۵۳/۵۹	۱۳/۰۴	۵۹/۳۰	۱۴/۳۴	۱۲/۹۴

در کمال‌گرایی خویش‌نمدار، دگرمدار و جامعه‌مدار (به ترتیب برابر با ۰/۰۸، ۰/۷۳، ۰/۰۸) $F_{(۱۴,۷۱)} = ۰/۰۸$ معنادار نبود و شرط همگنی واریانس برقرار است. یکی دیگر از پیش‌فرض‌های استفاده از این تحلیل، همسانی ماتریس واریانس-کوواریانس‌ها است. از آزمون باکس برای بررسی این همسانی استفاده شد که نتایج نشان می‌دهد ماتریس واریانس-کوواریانس در چهار گروه ($F = ۰/۹۵$ ، $P > ۰/۰۵$) برابر هستند. نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری در جدول ۲ آمده است.

به‌منظور بررسی تأثیر سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده بر خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی از تحلیل واریانس چندمتغیری استفاده گردید. در این تحلیل، سبک‌های فرزندپروری با چهار سطح مقتدر، سهل‌گیر، مستبد و مسامحه‌کار به‌عنوان متغیر مستقل و خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی (خویش‌نمدار، دگرمدار و جامعه‌مدار) به‌عنوان متغیر وابسته وارد تحلیل شدند. جهت استفاده از این آزمون، باید مفروضه‌های آن برقرار باشد. یکی از این مفروضه‌ها، برابری واریانس گروه‌ها می‌باشد. نتایج آزمون لون نشان داد که واریانس نمرات

جدول ۲. نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری تأثیر سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده بر خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی

نام آزمون	مقدار	Df فرضیه	Df خطا	F	سطح معناداری
لامبدای ویلکز	۰/۸۸	۹	۳۵۰/۶۱	۲/۱۴	۰/۰۳

نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره نشان داد که انواع سبک‌های فرزندپروری در خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی تفاوت معناداری دارند.

جدول ۳. نتایج حاصل از تحلیل واریانس چندمتغیری تأثیر سبک‌های فرزندپروری بر کمال‌گرایی

منبع	متغیر وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	مقدار F	سطح معناداری
سبک‌های فرزندپروری	خویش‌نمدار	۷۱۲۱/۷۵۲	۳	۲۳۷۳/۹۱۷	۲/۵	۰/۰۵
	جامعه‌مدار	۳۷۴۹/۵۸	۳	۱۲۴۹/۸۶	۱/۸۶	۰/۱۴
	دگرمدار	۱۹۴۶/۴۷۶	۳	۶۴۸/۸۲۵	۳/۳۱	۰/۰۲

در ادامه یافته‌های موجود در جدول ۳ نشان می‌دهد که تأثیر سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده بر کمال‌گرایی خویش‌نمدار و دگرمدار معنادار می‌باشد. جهت پاسخ به این سوال که کدام‌یک از چهار سبک

فرزندپروری بر کدام‌یک از خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی تأثیر دارد، از آزمون تعقیبی LSD استفاده شد که نتایج آن در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴. نتایج آزمون تعقیبی LSD جهت بررسی تفاوت میان سبک‌های فرزندپروری در ابعاد کمال‌گرایی

متغیر وابسته	گروه‌های مقایسه	تفاوت میانگین	خطای استاندارد	سطح معناداری
کمال‌گرایی خویشتن‌مدار	فرزندپروری مقتدرانه- مستبدانه	۱۹/۲۱	۷/۱۹	۰/۰۰۸
کمال‌گرایی دگرمدار	فرزندپروری مقتدرانه- مستبدانه	۱۰/۱۵	۳/۲۶	۰/۰۰۲

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام جهت پیش‌بینی خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی از طریق سیستم‌های

مغزی رفتاری

متغیر ملاک	متغیرهای وارد شده در هر گام	R	R ^۲	df	F	ضریب استاندارد β	t	مفروضه هم‌خطی	
								VIF	تولرنس
کمال‌گرایی خویشتن‌مدار	BAS	۰/۲۲	۰/۰۵	۱ و ۱۴۸	۷/۶۰	۰/۲۲	۲/۷۶**	۱	۱
کمال‌گرایی جامعه‌مدار	BIS	۰/۲۸	۰/۰۸	۱ و ۱۴۸	۱۳/۰۴	۰/۲۸	۳/۶۱**	۱	۱
	BAS	۰/۳۴	۰/۱۲	۲ و ۱۴۷	۹/۵۳	۰/۱۹	۲/۳۷**	۰/۹۷	۱/۰۳

کمال‌گرایی دگرمدار بود که بیانگر استقلال خطاها و آزمون کالموگروف‌اسمیروف به ترتیب برابر با ۰/۳۹ برای کمال‌گرایی خویشتن‌مدار، ۰/۵۳ برای کمال‌گرایی جامعه‌مدار و ۰/۲۹ برای کمال‌گرایی دگرمدار بود که حاکی از نرمال بودن توزیع می‌باشد. مفروضه‌های هم‌خطی نیز در جدول ۵ مشاهده می‌شود که نشان می‌دهد بین متغیرهای پیش‌بین، هم‌خطی وجود نداشت و نتایج حاصل از مدل رگرسیون قابل‌اتکا می‌باشد.

یافته‌های موجود در جدول ۵ نشان می‌دهد که سیستم فعال‌ساز رفتاری توانست ۵ درصد از واریانس کمال‌گرایی خویشتن‌مدار را تبیین نماید. همچنین BIS در گام نخست و BAS در گام دوم توانستند ۱۲ درصد از واریانس کمال‌گرایی جامعه‌مدار را پیش‌بینی نمایند. هیچ‌یک از سیستم‌های مغزی رفتاری، کمال‌گرایی دگرمدار را به‌طور معناداری پیش‌بینی نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به بررسی تأثیر سیستم‌های مغزی رفتاری و شیوه‌های فرزندپروری ادراک‌شده بر کمال‌گرایی دانشجویان پرداخته است. یافته‌های پژوهش نشان داد کمال‌گرایی خویشتن‌مدار در فرزندان والدین

نتایج موجود در جدول ۴ نشان می‌دهد کمال‌گرایی خویشتن‌مدار در فرزندان والدین مقتدر (با میانگین کل ۶۱/۸۸) نسبت به والدین مستبد (با میانگین کل ۳۸/۴۹) و کمال‌گرایی دگرمدار در فرزندان والدین مستبد (با میانگین کل ۵۹/۳۰) نسبت به والدین مقتدر (با میانگین کل ۴۹/۱۵) به‌طور معناداری بیشتر است. سایر سبک‌های فرزندپروری در انواع کمال‌گرایی تفاوت معناداری نشان ندادند. به‌منظور بررسی نقش سیستم‌های مغزی رفتاری بر خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی از تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام استفاده گردید. بدین‌منظور، آزمون دوربین/واتسن^۱ برای بررسی استقلال خطاها، آزمون هم‌خطی^۲ با دو شاخص ضریب تحمل (تولرنس)^۳ و عامل تورم واریانس^۴ و آزمون کالموگروف‌اسمیروف برای بررسی نرمال بودن توزیع انجام شد. در پیش‌بینی خرده‌مقیاس‌های کمال‌گرایی توسط سیستم‌های مغزی رفتاری، مقادیر عددی آزمون دوربین‌واتسون به ترتیب برابر با ۰/۶۵ برای کمال‌گرایی خویشتن‌مدار و ۱/۰۰۴ برای کمال‌گرایی جامعه‌مدار و ۰/۷۵ برای

^۱ - Durbin-Watson

^۲ - Collinearity

^۳ - Tolerance

^۴ - Variance inflation factor

مقتدر در مقایسه با والدین مستبد و کمال‌گرایی دگرمدار در فرزندان والدین مستبد در مقایسه با والدین مقتدر به‌طور معناداری بیشتر است. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیشین (۲۶-۲۴) همسو می‌باشد.

محققان حوزه کمال‌گرایی بر این عقیده‌اند که کمال‌گرایی ناسالم در فرزندان والدین مستبد نسبت به والدین مقتدر بیشتر است. در تبیین این موضوع می‌توان گفت افرادی که با سبک فرزندپروری مستبدانه پرورش یافته‌اند، خودسرزنش‌گری والدین را درونی کرده و بدین ترتیب، خودسرزنش‌گری را که خصیصه اصلی کمال‌گرایی ناسازگارانه می‌باشد، در خود پرورش می‌دهند. همچنین، والدین مستبد به‌طور پیوسته بر عملکرد فرزندان تأکید کرده و آنان را تشویق می‌کنند که سعی کنند تا به بهترین وجه، کاری را انجام دهند و این احساس را در فرزندان ایجاد می‌کنند که از عهده هیچ کاری به‌خوبی برنمی‌آیند و هیچ‌گاه نمی‌توانند تأیید و تحسین والدین را دریافت نمایند (۲۶). همچنین کمال‌گرایی ناسازگارانه در فرزندان رشد می‌یابد که والدین‌شان رفتار آنان را بسیار کنترل می‌کنند (۹ و ۲۵) و در نتیجه، خودپیری و استقلال کودک را تضعیف نموده و این باور را در آنان پرورش می‌دهند که والدین مجموعه‌ای از معیارهای عملکردی دست‌نیافتنی را برای آنان تعیین نموده‌اند (۲۴) که این خصیصه یکی دیگر از ویژگی‌های کمال‌گرایی ناسالم می‌باشد (۲۷). مطالعه ریس و میرزاده (۲۸) نیز نشان می‌دهد که کمال‌گرایان ناسازگار والدینی دارند که انتظارات بیشتری از فرزندان خود داشته، بیشتر انتقاد می‌کنند و کمتر وی را تشویق می‌نمایند که این خصیصه‌ها، ویژگی والدین مستبد می‌باشد.

والدین مقتدر نیز از فرزندان خود انتظارات و خواسته‌هایی دارند؛ اما این خواسته‌ها افراطی یا سخت‌گیرانه نمی‌باشد و در فرد این احساس را ایجاد نمی‌کند که برای برآورده ساختن آن‌ها تحت فشار است. بلکه این کودکان در مقابل خواسته‌های والدین، معیارهای شخصی بالایی را پرورش می‌دهند که از

ویژگی‌های کمال‌گرایی سالم یا سازگارانه می‌باشد (۲۷) یا گرایش‌های رفتاری همچون ساختاربخشی یا سازمان‌دهی را در خود پرورش می‌دهند تا فرصت یابند که به معیارهای شخصی خود دست یابند. افزون‌براین، والدین مقتدر صرف‌نظر از موفقیت یا شکست فرزندان، هم به نیازهای عاطفی آنان پاسخ می‌دهند و هم به آنان فرصت می‌دهند که در محیط‌های واقعی صحبت و گفت‌وگو کنند و بدین ترتیب، این افراد جهت دستیابی به استانداردهای مطلوب در عملکرد، دچار نگرانی‌های ارزیابی (مثل نگرانی در مورد اشتباهات، تردید در مورد اعمال، احساس فشار از سوی والدین) نخواهند شد یا نگرانی اندکی خواهند داشت که این خصیصه در افراد دارای کمال‌گرایی سازگارانه مشاهده می‌شود. این یافته به‌طور غیرمستقیم با نتایج مطالعه ریس و میرزاده (۲۸) همسو است. نتایج مطالعه آنان نشان می‌دهد که کمال‌گرایان سازگار یا سالم در مقایسه با کمال‌گرایان ناسالم، دلبستگی ارتباطی^۱ نیرومندی با والدین خود دارند و والدینشان را افرادی در دسترس و پاسخگو می‌دانند. این کیفیت دلبستگی کودک را تشویق می‌کند حتی وقتی که به معیارهای تعیین‌شده برای عملکرد مطلوب دست نمی‌یابد، نگران نگردد و خود را سرزنش ننماید. در همین راستا مطالعه فلت و همکاران (۲۷) نشان داد که بین سبک فرزندپروری مقتدرانه پدر و مادر و کمال‌گرایی خویش‌نمدار دانشجویان دختر، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. مطالعه اسپیر نیستر (۲۹) و کاوامورا (۳۰) نیز نشان می‌دهد که بین بُعد منفی کمال‌گرایی، یعنی کمال‌گرایی جامعه‌مدار، دگرمدار، نگرانی درباره اشتباهات و تردید درباره اعمال، با سبک فرزندپروری ادراک‌شده مقتدرانه ارتباط مثبت معناداری وجود دارد.

در ادامه، یافته‌های حاصل از تحلیل رگرسیون نشان داد که سیستم BAS توانست به‌طور معناداری کمال‌گرایی خویش‌نمدار و سیستم BIS در گام نخست و BAS در گام بعدی توانستند کمال‌گرایی جامعه‌مدار را

^۱- Relational attachment

پیش‌بینی نمایند.

در تبیین نقش سیستم‌های مغزی رفتاری در کمال‌گرایی خویش‌مدار و جامعه‌مدار، پژوهش‌ها حاکی از آن است که کمال‌گرایی دارای دو جنبه مثبت یا سازگارانه، و منفی یا ناسازگارانه می‌باشد (۲۷). کمال‌گرایی خویش‌مدار جنبه مثبت کمال‌گرایی می‌باشد و پیامدهای سازگارانه مثبتی به دنبال دارد (۳۱). به عقیده آدلر (۳۲)، تلاش جهت دستیابی به معیارهای کمال‌گرایانه موجب رشد و پیشرفت انسان می‌گردد. کمال‌گرایی خویش‌مدار با سطوح بالای خودتعیین‌کنندگی^۱، عاطفه مثبت، تاب‌آوری، پیشرفت تحصیلی و عملکرد مثبت در آزمون، رابطه نیرومندی دارد (۳۱). سطوح بالای خودتعیین‌کنندگی در کمال‌گرایان خویش‌مدار، بیانگر آن است که فرد فعالیت‌های خود را براساس علایق، اهداف و ارزش‌های درونی دنبال می‌کند (۳۳). این یافته با مدل دوبعدی اسلا^۲ و اوئنز^۳ (۳۴) همسو می‌باشد. براساس این مدل، کمال‌گرایی خویش‌مدار با سیستم انگیزشی گرایشی یا BAS ارتباط دارد و همین امر، دستیابی به موفقیت را تسهیل کرده و معیارهای کمال‌گرایانه را در خودپنداره فرد درون‌سازی می‌کند. در همین راستا پژوهش نشان می‌دهد (۳۵) کمال‌گرایی خویش‌مدار با خرده‌مقیاس‌های سائق و پاسخ‌دهی به پاداش BAS رابطه دارد. این خرده‌مقیاس‌ها رویکرد مبتنی بر هدف را منعکس می‌سازند (۱۳؛ ۳۶).

نقش BIS در پیش‌بینی کمال‌گرایی جامعه‌مدار با پژوهش‌های فلت و همکاران (۳۷)، گیلبرت و همکاران (۳۸) و بلنکستین، لاملی و کرافورد، (۳۹) همسو می‌باشد. کمال‌گرایی جامعه‌مدار به طور عمده از نوع کمال‌گرایی ناسازگارانه می‌باشد. این نوع کمال‌گرایی با افسردگی، ایده‌پردازی خودکشی، اضطراب و استرس و به‌ویژه انگیزه اجتناب از شکست همبسته می‌باشد (۳۹).

افرادی که در کمال‌گرایی جامعه‌مدار نمره بالایی را کسب می‌کنند، به شرایط مبهم یا حساس محیطی به صورت منفی پاسخ می‌دهند (۳۸) و حتی اگر اطرافیان تعاملات اجتماعی آنان را مثبت ارزیابی نمایند، بازهم آنان رفتار اجتماعی خود را به دیده منفی می‌نگرند (۴۰). این تعابیر بدبینانه و نیاز به اجتناب از شکست، ممکن است بخشی به دلیل استعدادشناختی فرد نسبت به گوش‌به‌زنگی و حساسیت نسبت به تهدید باشد (۴۱) و این‌گونه پردازش شناختی با فعالیت مفراط BIS ارتباط تنگاتنگی دارد.

تبیین دیگری که برای ارتباط میان سیستم بازداری رفتاری و کمال‌گرایی ناسازگارانه می‌توان ارائه نمود، این است که وقتی کودکی به طور سرشتی مضطرب و ترسو می‌باشد، والدین ممکن است تلاش کنند تا وی را هدایت کرده، از او حمایت کنند و او را تشویق نمایند تا بدین ترتیب، اضطراب وی را کاهش دهند. تصمیم‌گیری والدین برای کودک و فراهم نمودن خودمختاری و استقلال اندک برای وی، ترس‌های کودک را کاهش داده و فرصت اندکی را برای وی فراهم می‌سازد تا به طور موفقیت‌آمیزی در تصمیم‌گیری درگیر گردد. وقتی این کودکان بزرگ‌تر می‌شوند، گرایش والدین به فراهم نمودن خودمختاری و استقلال کمتر در کودک، ممکن است سیستم بازداری را در وی تقویت کرده و در وی این باور را پرورش دهد که بزرگسالان باید همواره کودک را کنترل کنند و فرایند تصمیم‌گیری، فرایندی بسیار دشوار می‌باشد و کاری است که بزرگسالان باید انجام دهند و کسی باید همواره در این فرایند کودک را یاری نماید (۱۱).

یافته‌های پژوهش حاضر از این فرض حمایت می‌کنند که مسیرهای تحولی مختلفی برای شکل‌گیری کمال‌گرایی ناسازگارانه وجود دارد (۴۲). حتی زمانی که فرد استعداد ذاتی برای پرورش کمال‌گرایی ناسازگارانه ندارد، بازهم شرایط محیطی فراوانی (به طور مثال شیوه فرزندپروری) وجود دارد که می‌تواند موجب شکل‌گیری کمال‌گرایی ناسازگارانه گردد.

¹ - Self-disseminating

² - Slade

³ - Owens

می‌دهد تا برای موفقیت بیشتر تلاش نماید. از سوی دیگر، اگر دانشجو بیش از اندازه از شکست بترسد، ممکن است از چالش‌های موجود در محیط دانشگاه اجتناب نموده و دچار احساس ناتوان‌کننده شکست گردد. در این راستا مشاوران می‌توانند به دانشجویان کمک کنند تا شناخت‌های سازگاران را در خود پرورش دهند. نکته مهم دیگری که نباید فراموش کرد، آن است که کمال‌گرایی ناسازگاران ریشه در شخصیت و مواجهه طولانی با سبک‌های فرزندپروری دارد و به تدریج تغییر می‌نماید.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر این بود که برای اندازه‌گیری کمال‌گرایی از پرسش‌نامه استفاده شده است، اما اطلاعات مشاهده‌ای و تأییدکننده حاصل از نظر معلمان، همسالان و اعضای خانواده در زمینه کمال‌گرایی فرد نیز می‌تواند مفید باشد.

دانشجویان با مجموعه‌ای از افکار و باورها درباره جهان اطرافشان وارد دانشگاه می‌گردند. محیط دانشگاه محیط جدیدی است که دانشجویان با خودتنظیمی، ابتکار عمل و کمال‌گرایی ناسازگاران زیاد مواجه می‌شوند. از یک سو، تمایل به اجتناب از شکست و نگرانی افراطی درباره عملکرد به دانشجو انگیزه بیشتری

منابع

1. Flett GL, & Hewitt PL. Positive versus negative perfectionism in psychopathology: A comment on Slade and Owens's dual process model. *Behavior Modification* 2006;30: 472-495.
2. Soenens B, Luyckx K, Vansteenkiste M, Luyten P, Duriez B, & Goossens L. Maladaptive perfectionism as an intervening variable between psychological control and adolescent depressive symptoms: A three-wave longitudinal study. *Journal of Family Psychology* 2007; 22: 465-474.
3. Bandura A. *Social learning theory*. Oxford, UK: Prentice-Hall 1977.
4. Coplan RJ, Hastings PD, Lagace-Seguin DG, & Moulton CE. Authoritative and authoritarian mother's parenting goals, attributions, and emotions across different childrearing contexts. *Parenting, Science and Practice* 2002; 2: 1-26.
5. Darling N. & Steinberg L. Parenting style as context: An integrative model. *Psychological Bulletin* 1993;113: 487-496.
6. Baumrind D. rearing competent children. In W. Damon (Ed.), *Child development today and tomorrow* (pp. 349-378). San Francisco, CA: Jossey-Bass 1989.
7. Rodrigues Y, Veiga F, Fuentes M, García F. Parenting and adolescents' self-esteem: the Portuguese context. *Journal of Psychodidactics* 2013; 18: 395-416.
8. Enns MW, & Cox BJ. The nature and assessment of perfectionism. In G. L. Flett & P. L. Hewitt (Eds.), *Perfectionism: Theory, research, and treatment* (pp. 89-132). Washington, DC: American Psychological Association 2002.
9. Keeney-Benson GA, & Pomerantz EM. The role of mothers' use of control in children's perfectionism: Implications for the development of children's depressive symptoms. *Journal of Personality* 2005; 73: 23-46.
10. Soenens B, & Vansteenkiste M. A theoretical upgrade of the concept of parental psychological control: Proposing new insights on the basis of self-determination theory. *Developmental Review* 2010; 30(1): 74-99.
11. Soenens B, Elliot AJ, Goossens L, Vansteenkiste M, Luyten P, & Duriez B. The intergenerational transmission of perfectionism: Parents' psychological control as an intervening variable. *Journal of Family Psychology* 2005, 19, 358-366.
12. Rasmussen SA, Elliott MA, & O'Connor RC. Psychological distress and perfectionism in recent suicide attempters: The role of behavioural inhibition and activation. *Personality and Individual Differences* 2012, 52, 680-685.
13. Corr P. Reinforcement sensitivity theory (RST): Introduction. In P. J. Corr (Ed.), *The reinforcement sensitivity theory of personality* (pp. 1-43). New York, NY: Cambridge University Press 2008.
14. Mautz CP. Reinforcement Sensitivity and Regulatory Focus Predict Perfectionism. Unpublished MA thesis 2013.
15. Wood JJ, McLeod BD, Sigman M, Hwang W, & Chu BC. (2003). Parenting and childhood anxiety: theory, empirical findings and future directions. *Journal of Child and Psychiatry* 44, 134-151.

16. Aghajari Z. the examination effect of parenting style on self esteem and adjustment of children. Master of art, Tehran: Alzahra University, 1994.
17. Sadeghi M. The relationship between religious education methods with image of god in students. Master of art thesis. Tehran: Beheshti University 2004.
18. Ahmadi S, Pakdaman Sh, Heidari M. The examination relationship perceived parenting styles and knowledge methods in students. *Journal of Research Family* 2011; 27 (8): 11-22.
19. Carver CS, & White TL. Behavioral inhibition, behavioral activation, and affective responses to impending reward and punishment: The BIS/BAS Scales. *Journal of Personality and Social Psychology* 1994; 67: 319-333.
20. Johnson JL, Kim LM, Giovannelli TS, & Cagle T. Reinforcement sensitivity theory, vengeance, and forgiveness. *Personality and Individual Differences* 2010; 48: 612-616.
21. Atrifard M. The relationship between brain behavioral systems and prone to feelings of shame and guilt. Master of Art Thesis. Tehran: Tarbiat Modares University. 2012.
22. Hewitt PL, & Flett GL. Perfectionism in the self and social contexts: Conceptualization, assessment, and association with psychopathology. *Journal of Personality and Social Psychology* 1991; 60: 456-470.
23. Moazen S, Azadfallah P, & Safi M. the comparison of brain-behavioral activities and aspects of Perfectionism in coronary patients and healthy individuals. *Behavioral sciences Journal* 2009; 2 (3): 113-120.
24. Silk JS, Morris AS, Kanaya T, & Steinberg L. Psychological control and autonomy granting: Opposite ends of a continuum or distinct constructs? *Journal of Research on Adolescence* 2003; 13: 113-128.
25. Hutchinson AJ, & Yates G.C.R. Maternal goal factors in adaptive and maladaptive childhood perfectionism. *Educational Psychology* 2008; 28: 795-808.
26. Sapieja KM, Dunn JGH., & Holt NL. Perfectionism and Perceptions of Parenting Styles in Male Youth Soccer. *Journal of Sport & Exercise Psychology* 2011; 33: 20-39.
27. Stoeber J, & Otto K. Positive conceptions of perfectionism: Approaches, evidence, challenges. *Personality and Social Psychology Review* 2006; 10: 295-319.
28. Rice KG, & Mirzadeh SA. Perfectionism, attachment, and adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 2000; 47: 238-250.
29. Speirs Neumeister, K.L. Factors influencing the development of perfectionism in gifted college students. *Gifted Child Quarterly* 2004; 48: 259-275.
30. Kawamura KY, Frost RO, & Harmatz MG. The relationship of perceived parenting styles to perfectionism. *Personality and Individual Differences* 2002; 32: 317-327.
31. Stoeber J, & Kersting M. Perfectionism and aptitude test performance: Testers who strive for perfection achieve better test results. *Personality and Individual Differences* 2007; 42: 1093-1103.
32. Molnar DS, Reker DL, Culp NA, Sadava SW, & DeCourville NH. A mediated model of perfectionism, affect, and physical health. *Journal of Research in Personality* 2006; 40: 482-500.
33. Gaudreau P. & Thompson A. Testing a 2 × 2 model of dispositional perfectionism. *Personality and Individual Differences* 2010; 48: 532-537.
34. Slade PD, & Owens R G. A dual process model of perfectionism based on reinforcement theory. *Behavior Modification* 1998; 22: 372-390.
35. Jackson CJ, & Smillie LD. Appetitive motivation predicts the majority of personality and an ability measure: A comparison of BAS measures and a reevaluation of the importance of RST. *Personality and Individual Differences* 2004; 36:1627-1636.
36. Leone L. Testing conceptual distinctions among Carver and White's (BAS) scales: A comment and extension on Smillie, Jackson, and Dalglish (2006). *Personality and Individual Differences* 2009; 46: 54-59.
37. Flett GL, Hewitt PL, Oliver JM, & Macdonald S. Perfectionism in children and their parents: A developmental analysis. In G. L. Flett & P. L. Hewitt (Eds.), *Perfectionism: Theory, research, and treatment* (pp. 89-132). Washington: American Psychological Association. 2002.
38. Gilbert P, Durrant R, & McEwan K. Investigating relationships between perfectionism, forms and functions of self-criticism, and sensitivity to putdown. *Personality and Individual Differences* 2006; 41: 1299-1308.
39. Blankstein KR, Lumley CH, & Crawford A. Perfectionism, hopelessness, and suicide ideation: Revisions to diathesis-stress and specific vulnerability models. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive Behavior Therapy* 2007; 25: 279-319.

40. Alden LE, Bieling PJ, & Wallace ST. Perfectionism in an interpersonal context: A self-regulation analysis of dysphoria and social anxiety. *Cognitive Therapy and Research* 1994; 18: 297–316.
41. Randles D, Flett GL, Nash KA, McGregor ID, & Hewitt PL. Dimensions of perfectionism, behavioral inhibition, and rumination. *Personality and Individual Differences* 2010; 49: 83–87.
42. Enns MW, Cox BJ, & Clara IP. Perfectionism and neuroticism: A longitudinal study of specific vulnerability and diathesis-stress models. *Cognitive Therapy and Research* 2002; 29: 463–478.

Daneshvar
Medicine

*Scientific-Research
Journal of Shahed
University
23th Year, No.119
October- November,
2015*

Received: 08/09/2015

Last revised: 17/10/2015

Accepted: 26/10/2015

An investigation of the role of behavioral-brain systems and perceived parenting styles in Students' perfectionism

Fereshteh Pourmohseni Koluri*, Maryam Tehranizadeh

Department of Psychology, Payam Nour University, Iran.

* E-mail: fpmohseni@yahoo.com

Abstract

Background and Objective: Research evidence show that specific parenting styles are as risk factors in evolution of maladaptive perfectionism in students. On the other hand, perfectionism is affected by biological motivational personality systems. This study investigated the role of behavioral-brain systems and perceived parenting styles in Students' perfectionism.

Materials and Methods: The method of study was causal-comparison that performed on 180 subjects selected with multi stage random cluster sampling among Payam Nour University' students. Subjects were responded the Behavioral Activation and Behavioral Inhibition System, parenting style questionnaire and multidimensional perfectionism scale. Data were analyzed with regression analysis and multivariate analysis of variance (MANOVA).

Results Findings indicate that children of authoritative parents had higher levels of self-oriented perfectionism than those of authoritarian parents. Children of authoritarian parents had higher levels of other and socially prescribed perfectionism than those of authoritative parents. Also, behavioral activation system (BAS) predicted self-oriented perfectionism and behavioral inhibition system (BIS) in first step and BAS in next step predicted socially prescribed perfectionism.

Conclusion Findings indicate the importance of investigating broad models that include both personality and family factors as predictors of perfectionism. The present findings could be used to develop effective prevention and therapeutic strategies for children who are at-risk for or who demonstrate maladaptive perfectionism.

Keywords: Behavioral activation system, Behavioral inhibition system, Perceived parenting style and perfectionism